

Trnavský samosprávny kraj
Záhorská knižnica Senica

Metodický list č. 2

2012

Úvod

Milé kolegyně,

v jesennom vydaní tohtoročného metodického listu by sme Vám chceli predstaviť projekt, do ktorého sme sa zapojili a ktorému sa intenzívne venujeme už takmer rok – je to benchmarking knižníc. Koncept benchmarkingu je založený na vzájomnom porovnávaní knižníc, vytváraní rebríčka úspešnosti. Poviete si možno, že porovnávanie knižníc z hľadiska štandardov sa už dávno robí tiež, možnosti tohto porovnávania sú však značne obmedzené. Viac k tejto téme si prečítate v prvom článku nášho spravodaja.

Ďalej pridávame praktické rady knižniciam, ktorým „hrozí“ zlučovanie so školskými knižnicami.

Mnohí obecní knihovníci majú problémy s tlačivami čitateľských preukazov, preto Vám ponúkame vzor, ktorý si môžete vytlačiť sami (odporúčame obojstranne vytlačiť na tvrdší). Tento vzor prikladáme ako prílohu k ML.

Rok 2012 je rokom aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami, my Vám prinášame článok o seniorovi ako o používateľovi knižnice i o „*proseniorských*“ aktivitách v knižniciach, ktoré boli prezentované v novembri na celoslovenskom odbornom seminári Komunitná knižnica VI., ktorú organizuje už šiesty rok Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou.

Ku koncu septembra sa v Liptovskom Jáne uskutočnila celoslovenská konferencia „Knižnice 2012“, ktorej organizátorom bola Slovenská asociácia knižníc a Spolok slovenských knihovníkov. My Vám v tomto ML ponúkame vyhlásenie účastníkov konferencie, v ktorých nás zoznámia s dlhodobými cieľmi v knihovníctve.

V závere ML sa nachádza kalendárium regionálnych osobností pre prvú polovicu roka 2013.

Benchmarking v knižniciach

Benchmarking je moderný nástroj riadenia, ktorý prostredníctvom merania výkonov a procesov organizácie a ich systematickým porovnávaním s výkonom ostatných hľadá najlepšie riešenie.

Poskytuje možnosť lepšie spoznať vnútorné fungovanie organizácie a identifikovať príležitosti k zlepšovaniu. Umožňuje efektívne zdieľanie skúseností a najlepšej praxe, podporuje spoluprácu a je významným nástrojom každej "učiacej sa" organizácie.

Knižnice ako inštitúcie poskytujúce verejné služby a financované z verejných rozpočtov sú veľmi často svojimi zriaďovateľmi vyzývané k tomu, aby preukázali svoju efektívnosť. Pokiaľ je táto požiadavka vyslovená, nastáva pre knihovníckych manažérov neľahká úloha ako preukázať, že práve ich knižnica dosahuje dobrých výsledkov. Je to náročné okrem iného i preto, že knižnica na mieste svojho pôsobenia je jedinečná inštitúcia a nemá s kým sa objektívne porovnať. V súčasnej dobe máme k dispozícii pre porovnávanie výkonov knižnice štandardy KIS, ale tie sú obmedzené iba na niekoľko základných parametrov. Od roku 2005 pracuje Národná knižnica ČR v spolupráci s NIPOS a ďalšími knižnicami na projekte "Benchmarking knižníc", ktorých cieľom je vytvoriť pre knižnice nástroj, ktorý by umožnil vzájomné porovnávanie vlastných výkonov a činností s ostatnými knižnicami.

Metóda benchmarkingu bola prvýkrát využitá v 70. rokoch minulého storočia firmou Xerox a jej použitie sa rozšírilo v komerčnej sfére, i vo verejnom sektore. Anglický pojem "benchmark" môžeme preložiť ako meradlo, značka zememerača či porovnávací bod. Benchmarking je potom metóda, ktorá nám umožňuje porovnávať činnosti a dosiahnuté výsledky knižníc a je tiež schopná nájsť knižnice, ktoré v určitej oblasti dosahujú najlepšie, ale i najhoršie výsledky. Postup benchmarkingu je možné stručne zhrnúť do piatich základných krokov:

1. Analýza vlastných výkonov a situácie knižnice
2. Nájdenie knižnice pre vzájomné porovnávanie
3. Analýza dosiahnutých výsledkov, vzájomné porovnávanie
4. Zmeny vo vlastnej činnosti, využitie nových postupov a získaných skúseností
5. Meranie dosiahnutých výsledkov, zisťovanie účinnosti zmien

Benchmarking umožňuje rýchlo identifikovať silné a slabé stránky činnosti knižnice a môže byť podnetom pre trvalé zlepšovanie. Pomocou vzájomného porovnávania sa dá zistiť, či knižnica dosahuje výborných, priemerných či podpriemerných výkonov. Pokiaľ knižnica v niektorých oblastiach výraznejšie zaostáva, môžu byť zistené výsledky určitým včasným varovaním. Hodnotenie vlastných výsledkov a možnosť porovnávania s ostatnými knižnicami je podnetom pre tvorivé uvažovanie o vnútorných procesoch v knižnici. Účastníci projektu majú možnosť spolupracovať,

vzájomne sa stretávať a získať nové skúsenosti i inšpiratívne námety na zmeny vo svojom fungovaní. Pre vzájomnú komunikáciu je k dispozícii uzatvorená elektronická konferencia.

Porovnávanie činnosti a výkonu knižníc je v benchmarkingu založené predovšetkým na štatistických údajoch, s ktorými knižnice bežne pracujú a vykazujú ich. To samozrejme prináša určité úskalia. Zo svojej vlastnej praxe vieme, že štatistické ukazovatele nie vždy úplne objektívne odrážajú široké spektrum aktivít knižnice. Každá knižnica pracuje a pôsobí v určitom kontexte a môže vykonávať odlišné funkcie, ktoré nie je možné vždy jednoducho porovnávať. Preto sa v benchmarkingu zisťujú i ďalšie údaje, ktoré môžu doplniť bežné štatistické čísla. Aby sa každej knižnici podarilo nájsť inšpiratívnych partnerov, je dôležité, aby sa projektu zúčastnilo čo najviac knižníc rôznej veľkosti. Knižnica, ktorá vstúpi do projektu, je vyzvaná k odovzdaniu vybraného súboru štatistických údajov. Tieto údaje sú doplnené dvomi stručnými dotazníkmi, ktoré špecifikujú rozsah internetových služieb knižnice a sústreďujú ďalšie doplňujúce informácie, napríklad počet škôl v mieste, výšku registračných poplatkov, údaj o umiestnení knižnice a ďalšie. V tomto dotazníku môže knižnica uviesť všetky ďalšie špecifiká svojej činnosti, prípadne upozorniť na niektoré dočasné zmeny, ktoré môžu deformovať odovzdané údaje, napríklad informácie o dočasnom uzavretí knižnice z dôvodu rekonštrukcie, mimoriadne dotácie a investičné akcie a pod.

Predmetom vzájomného porovnávania je celkom 29 indikátorov, ktoré sú rozdelené do troch základných skupín:

Návrh indikátorov pre realizáciu benchmarkingu verejných knižníc SR

A/ údaje k prepočtom prístupné zo štatistických výkazov

Podmienky pre poskytovanie knižnično-informačných služieb

- Dotácia zriaďovateľa na 1 obyvateľa na 1 obyvateľa v eur
- Prírastok KF kúpou na 1 000 obyvateľov
- Počet titulov periodík na 1 000 obyvateľov
- Finančné prostriedky v eur na nákup KF na 1 000 obyvateľov
- Počet obyvateľov na 1 študijné miesto
- Počet obyvateľov na 1 prístupový bod k internetu
- Počet obyvateľov na 1 zamestnanca vykonávajúceho knihovnícke činnosti (ZVKČ)
- Počet návštevníkov na 1 ZVKČ
- Priestory knižnice pre používateľov v m² na 1 000 obyvateľov

Služby a výkony knižníc

- % používateľov z počtu obyvateľov sídla knižnice
- % používateľov do 15 rokov z počtu registrovaných používateľov
- Počet registrovaných používateľov na 1 ZVKČ
- Počet návštevníkov na 1 ZVKČ
- Počet výpožičiek na 1 obyvateľa sídla knižnice
- Počet výpožičiek na 1 používateľa
- Počet výpožičiek na 1 ZVKČ
- Počet kultúrnych a vzdelávacích podujatí celkom na 1 000 obyvateľov
- Počet vypracovaných rešerší na 1 ZVKČ
- Počet prevádzkových hodín pre verejnosť týždenne
- Počet návštev internetovej stránky knižnice

Financovanie/Náklady

- Celkové náklady knižnice na 1 obyvateľa
- Celkové náklady knižnice na 1 registrovaného používateľa
- Celkové náklady knižnice na nákup KF v prepočte na 1 výpožičku
- Celkové náklady knižnice na nákup KF v prepočte na 1 používateľa
- % nákladov na nákup KF z celkových nákladov
- % miezd z celkových nákladov
- % iných výnosov, darov, grantov z celkových nákladov

B/ Dotazník: Internetové služby knižnice

(odpovede áno/nie)

- Má knižnica webovú stránku ?
- Má knižnica na webe prístup do svojho on-line katalógu ?
- Ponúka knižnica používateľom na webe vlastné špecializované databázy ?
- Ponúka knižnica licencované el. informačné zdroje ?
- Ponúka knižnica službu Spýtajte sa knižnice ?
- Podieľa sa knižnica na budovaní celoslovenského portálu Spýtajte sa knižnice ?
- Umožňuje knižnica komunikáciu s používateľmi e-mailom ?
- Umožňuje knižnica komunikáciu s používateľmi prostredníctvom SMS ?
- Zasiela knižnica používateľom e-mailom aktuality o svojich službách a aktivitách ?
- Umožňuje knižnica používateľom nahliadať do používateľského konta ?

- Umožňuje knižnica používateľom rezervácie cez webové rozhranie?
- Umožňuje knižnica prolongáciu výpožičiek cez webové rozhranie?
- Umožňuje knižnica používateľom komunikáciu s knižnicou cez SKYPE?
- Umožňuje knižnica používateľom komunikáciu prostredníctvom ONLINE CHAT-ICQ
- Umožňuje Vaša webová stránka používateľom vytváranie vlastných blogov?

C/ Dotazník s doplňujúcimi údajmi za daný rok

- Názov knižnice
- Sídlo knižnice
- Počet pobočiek
- Knižnica poskytuje knižnično-informačné služby

v automatizovanom systéme áno/nie

- Knižnica vykonáva funkcie: - regionálnu krajskú áno/nie
 - regionálnu áno/nie
 - mestskú áno/nie
 - obecnú áno/nie
 - inú áno/nie

(nad rámec bežných aktivít: napr. prevádzkovanie informačného centra obce, mesta, organizácia iných kultúrnych aktivít, napr. koncertov a pod., poskytovanie občerstvenia, atď.)

- Percento občanov národnostnej menšiny z celkového počtu obyvateľov sídla knižnice
- Vzdelávacie zariadenia v sídle knižnice (ich počet, počet žiakov, resp. študentov)
 - základné školy
 - stredné školy
 - vysoké školy
- Percento registrovaných používateľov do 15 rokov z počtu školopovinných detí
- Prevádzkové hodiny pre verejnosť centrálnej knižnice a pobočiek
- Umiestnenie centrálnej knižnice: v objekte v správe/ knižnice v prenajatých priestoroch
- Percento prevádzkových nákladov (energie + prenájom) z celkových nákladov knižnice (z riadku 16 Modulu 7 štat. výkazu)
- Počet podaných projektov

Z toho percento podporených

- Má knižnica centrálny výpožičný bod áno/nie
- Dislokácia centrálnej knižnice v meste, obci: v centre/v širšom centre/mimo centra
- Registračné poplatky podľa vlastnej kategorizácie používateľov
- Iní poskytovatelia knižnično-informačných služieb v sídle knižnice, definovaní v zmysle zákona č.183/2000 (počet)
 - vedecká knižnica
 - akademická knižnica
 - iný typ verejnej knižnice
 - celoslovensky významná špeciálna knižnica
- Ďalšie špecifiká (napr. sťahovanie, rekonštrukcia knižnice, revízia KF v danom roku a pod.)

Verejné knižnice SR sa v tomto roku zapájajú do projektu benchmarkingu knižníc v ČR. Pre zapojenie sa do projektu benchmarkingu musí knižnica vyplniť on-line formulár na benchmarking a poskytnúť doplňujúce informácie k činnosti knižnice za rok 2011.

V roku 2013 bude možné opäť sa bezplatne zapojiť do projektu Benchmarking 2012, čo potvrdil Knižnícky inštitút v Národní knihovně v Prahe.

Záhorská knižnica a benchmarking

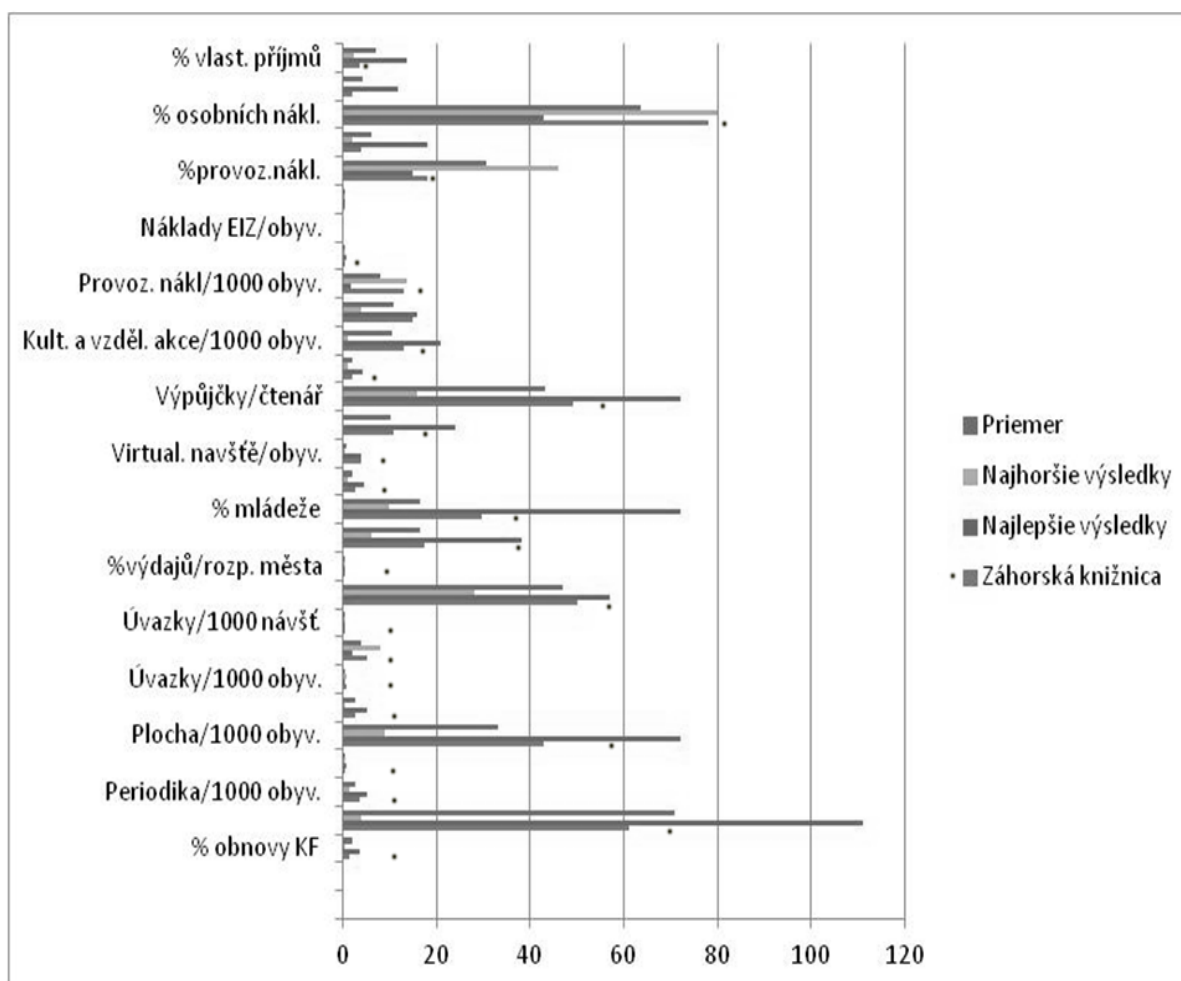
Záhorská knižnica v Senici sa do projektu zapojila tiež. Zapájali sme sa s vedomím, že naše výsledky nebudú najlepšie, čo sa i potvrdilo. Priemerná známka za všetky spracované ukazovatele bola 3,83 (známkovanie ako v škole). Nie je to najlepší výsledok, avšak v porovnaní s ostatnými zapojenými knižnicami v kategórii do 40 000 obyvateľov sme na tom boli podobne. Samozrejme, každý systém merania a porovnávania výkonov má svoje pozitíva i negatíva. Pozitívom je určite konečne možnosť hĺbkovo porovnať svoje výkony s inými knižnicami (slovenskými i českými) a na základe toho v prvom rade v rámci organizácie vyvodit' dôsledky a načrtnúť nové stratégie na zlepšenie výsledkov, v druhom rade argumentovať zisteniami zriaďovateľovi napr. pri schvaľovaní rozpočtu. Treba podotknúť, že zverejnenie meraní je na báze dobrovoľnosti každej inštitúcie a pristúpiť k druhému kroku je, samozrejme, vhodnejšie až po „vychytaní“ chýb a napravení negatívnych výsledkov, ktoré sme sami schopní ovplyvniť a zmeniť k lepšiemu. Keďže systém benchmarkingu zachytáva oveľa viac súvislostí a vyžaduje oveľa viac spracovaných dát ako ročný výkaz o štatistike, je z výstupov jednoduchšie zistiť, aké nedostatky knižnica má. Napr. každoročne pri spracovaní štatistického zisťovania vyskakovali veľmi vysoké čísla v počte používateľov a návštevníkov knižníc prevažne zo severného Slovenska. Po ich zapojení do benchmarkingu a porovnaní ich výstupov s našou knižnicou sme síce videli, že % používateľov majú častokrát až

o vyše 10 % vyššie, počet výpožičiek však bol rovnaký, ak nie nižší ako v Záhorskej knižnici.

Najčastejšou príčinou môžu byť hromadné zapisovania školských tried, grátis zápisné pri rôznych príležitostiach a pod. Benchmarking je otvorený systém pre zapojené knižnice, výsledky ktorých môžu zapojení vidieť, študovať, porovnávať a dedukovať ich pracovné postupy.

Ako negatívum by som uviedla to, že práve v kategórii, do ktorej spadá i naša knižnica, je príliš veľký rozstup v počte obyvateľov; je rozdiel, ak sa nachádzajú v jednej skupine údaje Záhorskej knižnice, pričom má Senica 20 726 obyvateľov a údaje z knižnice z Levíc či Michaloviec, ktoré majú cca o 15 000 až 20 000 obyvateľov viac. Inak sú kategórie rozčlenené na knižnice v sídlach do 1 000 obyvateľov, do 3 000 obyv., do 5 000 obyv., do 10 000 obyv., do 20 000 obyv., ďalej nasleduje skupina do 40 000 obyv. a nad 40 000 obyv. Porovnávať sa dá však s hociktorou knižnicou z celého diapazónu zapojených, je však logické, že väčšina knižníc sa bude pohybovať pri porovnávaní s knižnicami v rozmedzí svojej kategórie.

Pre náčrt uvediem graf s výsledkami niektorých meraní. Prvý stĺpec zobrazuje priemerné hodnoty a posledný (s bodkou) sú údaje Záhorskej knižnice:

Usmernenie k zlučovaniu školských a obecných knižníc

Pred samotným zlúčením sa obciam odporúča:

1. posúdiť a porovnať obe knižnice z hľadiska zloženia a rozsahu knižničného fondu, personálneho, priestorového a technického zabezpečenia a z hľadiska štruktúry a kvality poskytovaných služieb,
2. vziať do úvahy, či obec uvažuje o vytvorení komunitného centra v obci, resp. kde chce obec zriadiť pre obyvateľov miesto verejného prístupu k informáciám na internete - verejné informačné služby,
3. prihliadať na to, či je škola zapojená do projektov Otvorená škola a INFOVEK,
4. zvážiť, ktorá z knižníc je lokalizovaná približne v strede osídlenia – v centre knižnično-informačných potrieb,
5. na základe vyhodnotenia a posúdenia rozhodnúť, ktorá z oboch knižníc má najlepšie predpoklady na uspokojovanie knižnično-informačných potrieb obyvateľstva, vrátane žiakov a zamestnancov škôl.

Obec sa môže rozhodnúť zmeniť doterajší stav a:

1. umiestniť verejnú knižnicu do priestorov školy, v zriaďovacej listine alebo štatúte a v knižničnom a výpožičnom poriadku ju poverí poskytovaním nielen verejných knižnično-informačných služieb všetkým členom komunity, ale aj výkonom špecifických funkcií školskej knižnice; fond a majetok školskej knižnice sa delimituje do verejnej knižnice, knižnica bude naďalej evidovaná ako verejná knižnica,
2. zlúčiť verejnú a školskú knižnicu, ale ponechať ju v doterajších priestoroch obecnej knižnice – obce, v zriaďovacej listine alebo štatúte a v knižničnom a výpožičnom poriadku ju poverí poskytovaním nielen verejných knižnično-informačných služieb všetkým členom komunity, ale aj výkonom špecifických funkcií školskej knižnice; fond a majetok školskej knižnice sa delimituje do verejnej knižnice, knižnica bude naďalej evidovaná ako verejná knižnica,
3. zlúčiť školskú a verejnú knižnicu a umiestniť ju v škole – jej zriaďovateľom bude škola, v zriaďovacej listine alebo štatúte a v knižničnom a výpožičnom poriadku ju poverí aj poskytovaním verejných knižnično-informačných služieb všetkým členom komunity, v knižničnom a výpožičnom poriadku nevyhnutne stanoví čas poskytovania služieb verejnosti a zabezpečí prístup do knižnice v určenom čase; fond a majetok verejnej knižnice sa delimituje do školskej knižnice, knižnica bude evidovaná ako školská knižnica.

Po zvážení všetkých okolností a na základe rozhodnutia o zlúčení a umiestnení knižnice obec (zriaďovateľ):

1. v zmysle zákona o knižniciach (§ 12 cit. zák.) oznámi Ministerstvu kultúry SR (MK SR) zlúčenie knižnice a súčasne zašle na MK SR formulár do Zoznamu knižníc SR,
2. poverí zamestnanca obce/školy výkonom zlúčenia a realizáciou administratívno-právnych opatrení pri delimitácii majetku,

3. vydá zriaďovaciu listinu alebo štatút knižnice, Knižničný a výpožičný poriadok knižnice, stanoví výpožičné hodiny tak, aby vyhovovali deťom a pedagógom ako aj obyvateľom obce,
4. zabezpečí knižnicu po personálnej stránke (§ 16 cit. zák.),
5. zariadi priestory knižnice vyhovujúcim nábytkom primeraným pre všetky vekové kategórie (vrátane čítárne),
6. zabezpečí pre knižnicu vhodnú výpočtovú a telekomunikačnú techniku (aspoň 1 PC) vrátane príslušného softvéru a pripojenia na internet,
7. zabezpečí revíziu fondov v oboch knižniciach a uzavretie príslušných majetkovo-právnych evidencií v zmysle Vyhlášky MK SR č. 421/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vedenia odbornej evidencie, vyradovaní a revízii knižničného fondu v knižniciach,
8. v obecnom rozpočte, príp. v rozpočte školy, sa vyčlení dostatok finančných prostriedkov na prevádzku knižnice, osobitne na nákup knižničného fondu,
9. v spolupráci s regionálnou knižnicou zabezpečí retrokonverziu katalógov do elektronickej podoby (podľa možnosti),
10. informuje obyvateľov o zlúčení knižníc.

Štatistické vykazovanie knižnice v jednotlivých kalendárnych rokoch zrealizuje podľa toho, či bude verejnou alebo školskou knižnicou.

1. posúdiť a porovnať obe knižnice z hľadiska zloženia a rozsahu knižničného fondu, personálneho, priestorového a technického zabezpečenia a z hľadiska štruktúry a kvality poskytovaných služieb,
2. vziať do úvahy, či obec uvažuje o vytvorení komunitného centra v obci, resp. kde chce obec zriadiť pre obyvateľov miesto verejného prístupu k informáciám na internete - verejné informačné služby,
3. prihliadať na to, či je škola zapojená do projektov Otvorená škola a INFOVEK,
4. zvážiť, ktorá z knižníc je lokalizovaná približne v strede osídlenia – v centre knižnično-informačných potrieb,
5. na základe vyhodnotenia a posúdenia rozhodnúť, ktorá z oboch knižníc má najlepšie predpoklady na uspokojovanie knižnično-informačných potrieb obyvateľstva, vrátane žiakov a zamestnancov škôl.

Obec sa môže rozhodnúť zmeniť doterajší stav a:

1. umiestniť verejnú knižnicu do priestorov školy, v zriaďovacej listine alebo štatúte a v knižničnom a výpožičnom poriadku ju poverí poskytovaním nielen verejných knižnično-informačných služieb všetkým členom komunity, ale aj výkonom špecifických funkcií školskej knižnice; fond a majetok školskej knižnice sa delimituje do verejnej knižnice, knižnica bude naďalej evidovaná ako verejná knižnica,

2. zlúčiť verejnú a školskú knižnicu, ale ponechať ju v doterajších priestoroch obecnej knižnice – obce, v zriaďovacej listine alebo štatúte a v knižničnom a výpožičnom poriadku ju poverí poskytovaním nielen verejných knižnično-informačných služieb všetkým členom komunity, ale aj výkonom špecifických funkcií školskej knižnice; fond a majetok školskej knižnice sa delimituje do verejnej knižnice, knižnica bude naďalej evidovaná ako verejná knižnica,

3. zlúčiť školskú a verejnú knižnicu a umiestniť ju v škole – jej zriaďovateľom bude škola, v zriaďovacej listine alebo štatúte a v knižničnom a výpožičnom poriadku ju poverí aj poskytovaním verejných knižnično-informačných služieb všetkým členom komunity, v knižničnom a výpožičnom poriadku nevyhnutne stanoví čas poskytovania služieb verejnosti a zabezpečí prístup do knižnice v určenom čase; fond a majetok verejnej knižnice sa delimituje do školskej knižnice, knižnica bude evidovaná ako školská knižnica.

Po zvážení všetkých okolností a na základe rozhodnutia o zlúčení a umiestnení knižnice obec (zriaďovateľ):

1. v zmysle zákona o knižniciach (§ 12 cit. zák.) oznámi Ministerstvu kultúry SR (MK SR) zlúčenie knižnice a súčasne zašle na MK SR formulár do Zoznamu knižníc SR,

2. poverí zamestnanca obce/školy výkonom zlúčenia a realizáciou administratívno-právnych opatrení pri delimitácii majetku,

3. vydá zriaďovaciu listinu alebo štatút knižnice, Knižničný a výpožičný poriadok knižnice, stanoví výpožičné hodiny tak, aby vyhovovali deťom a pedagógom ako aj obyvateľom obce,

4. zabezpečí knižnicu po personálnej stránke (§ 16 cit. zák.),

5. zariadi priestory knižnice vyhovujúcim nábytkom primeraným pre všetky vekové kategórie (vrátane čítárne),

6. zabezpečí pre knižnicu vhodnú výpočtovú a telekomunikačnú techniku (aspoň 1 PC) vrátane príslušného softvéru a pripojenia na internet,

7. zabezpečí revíziu fondov v oboch knižniciach a uzavretie príslušných majetkovo-právnych evidencií v zmysle Vyhlášky MK SR č. 421/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vedenia odbornej evidencie, vyradovaní a revízii knižničného fondu v knižniciach,

8. v obecnom rozpočte, príp. v rozpočte školy, sa vyčlení dostatok finančných prostriedkov na prevádzku knižnice, osobitne na nákup knižničného fondu,

9. v spolupráci s regionálnou knižnicou zabezpečí retrokonverziu katalógov do elektronickej podoby (podľa možností),

10. informuje obyvateľov o zlúčení knižníc.

Štatistické vykazovanie knižnice v jednotlivých kalendárnych rokoch zrealizuje podľa toho, či bude verejnou alebo školskou knižnicou.

Kniha Záhoria 2011

V piatok 26. októbra vyhlásili v Záhorskej galérii Jána Mudrocha v Senici výsledky 4. ročníka čitateľskej ankety „KNIHA ZÁHORIA 2011.“ V ankete sa o priazeň čitateľov uchádzalo 38 kníh rôznych žánrov - beletria, poézia, zborníky, katalógy, náučné knihy a iné. Museli byť z vlaňajšej produkcie, späť s regiónom buď autorom, vydavateľom alebo inak.

Víťazi vzišli z celkového počtu 3933 hlasov, ktoré súťažiacim titulov prideliť čitatelia v 16 verejných knižniciach regiónu a v internetovom hlasovaní.

Nad vyhlásením výsledkov prevzal záštitu primátor Senice Ľubomír Parížek.

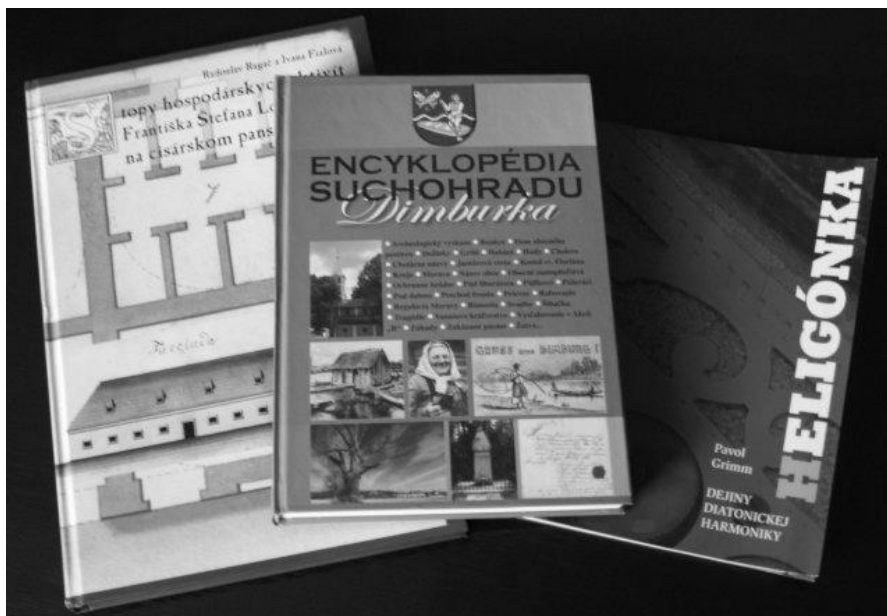
Tretiu priečku ziskom 371 hlasov obsadila kniha Pavla Grimma - „Heligónka. Dejiny diatonickej harmoniky.“

Druhé miesto si vybojoval vlaňajší víťaz ankety Radoslav Ragač spolu s Ivanou Fialovou 594 hlasmi za knihu „Stopy hospodárskych aktivít Františka Štefana Lotrinského na cisárskom panstve Holíč.“ Knihu vydala Regionálna rozvojová agentúra Skalica.

Víťaznou „KNIHOU ZÁHORIA 2011“ sa stala s 948 získanými hlasmi „Encyklopédia Suchohradu Dimburka“. Vydal ju Obecný úrad v Suchohrade ako kolektívne dielo pod taktovkou Františka Višvádera.

Súťaž zorganizovali Záhorská knižnica v spolupráci so Záhorskou galériou Jána Mudrocha v Senici, Záhorským múzeom v Skalici, Malackým centrom kultúry a Mestom Senica.

Podporila ju tiež Slovenská asociácia knižníc v Bratislave a firma KOHI-PAP Petra Brezinu z Mokrého Hája.

Tri ocenené knihy

Senior v knižnici

V dňoch 23. a 24. októbra 2012 sa konal v Banskej Bystrici celoslovenský odborný seminár pre knihovníkov a zároveň aj prezentácia úspešných projektov knižníc na podporu aktívneho starnutia a medzigeneračných vzťahov Komunitná knižnica VI. Záhorská knižnica na seminári nechýbala, a tak sa Vám pokúsime sprostredkovať niekoľko slov o projektoch zameraných na seniorov v knižnici.

Veľkú a predovšetkým stále časť používateľov knižníc tvoria seniori. Vedia oceniť hodnotu písaného slova, kladú dôraz na klasické diela s nadčasovou výpovednou hodnotou, majú v pamäti knihy zo Zelenej knižnice či Spoločnosť priateľov krásnych kníh, zároveň je tiež pre nich požičiavanie kníh ekonomicky výhodnejšie ako nakupovanie. Nemenej dôležitú úlohu však pre seniorov má aj sociálny kontakt s pracovníkom knižnice, ktorého majú seniori často nedostatok. Pracovník knižnice teda v interakcii so seniorom môže plniť tzv. *priame úlohy* - vypočuje si požiadavky čitateľa, nasmeruje ho na požadovaný druh literatúry, prípadne mu knihu sám prinesie. Medzi *nepriame úlohy* knihovníka patrí zmiernenie následkov vznikajúcich v dôsledku psychologických, sociálnych a emocionálnych zmien v období starnutia. Pozitívna komunikácia pôsobí pozitívne na obe zúčastnené strany - vzájomné obohatenie, posilnenie dôvery, ochota spolupracovať.

Špecifiká komunikácie

- Ponúknite miesto na sedenie počas vybavovania čitateľa - seniora. Vhodné sú stoličky s opierkami rúk, na ktoré je možné zavesiť kompenzačnú pomôcku (barlu, palicu).
- Hovorte a pýtajte sa zrozumiteľne, pomaly a v krátkych vetách. Používajte výrazy seniorovi známe a zrozumiteľné, vyvarujte sa modernej terminológie (iPod, e-shop, e-reader, e-book) – prípadne nové výrazy bližšie popíšte a vysvetlite.
- Pri komunikácii obmedzujte rušivé a rozptyľujúce vplyvy prostredia (napr. rozhlasové vysielanie, ruchy z ulice).
- Verbálne oceňujte všetky dosiahnuté úspechy a pozitíva v živote seniora - podporujete tým jeho identitu a zmysel života.
- Udržujte očný kontakt, nezvyšujte hlas a „nekričte“ na seniorov ani v prípade vyskytujúcich sa komunikačných bariér.

Posilňovanie dobrej komunikácie

- Záujem pracovníkov knižnice o osobné názory na knižničný fond, spôsoby a podmienky výpožičiek, komunitné akcie a podujatia v priestoroch knižnice sú možnými témami rozhovorov.
- Benefitom rozhovorov so seniormi sú nielen dobré medziľudské vzťahy, výmena informácií a skúseností, ale i pocit užitočnosti a pocit obohatenia každodennosti.
- Stáva sa, že častou potrebou seniora je pocit „byť vypočutý“ alebo „mať pocit užitočnosti“. Rozhovory s pracovníkmi knižnice eliminujú pocity osamelosti seniorov a naplňajú ich po ľudskej stránke.
- Pracovníci knižnice môžu bežnými rozhovormi prispievať k príjemnému prežitiu všedných dní seniorov.

Príklady aktivít so seniormi v knižnici

Turčianska knižnica v Martine

Odstraňujeme bariéry – projekt vzdelávania v oblasti využívania informačných technológií
Vzdelávajme sa spolu...

Od 1. septembra 2011 do 30. mája 2012 Turčianska knižnica v Martine realizovala projekt

„Vzdelávajme sa spolu...“, podporený z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko -Slovenská republika 2007-2013 – mikroprojekty, s partnerskou knižnicou Miejskou Bibliotekou Publiczną v Czechowicach-Dziedzicach

• **Cieľové skupiny:**

- Hlavnou cieľovou skupinou projektu bola skupina používateľov s nejakým druhom znevýhodnenia - nezamestnaní, zdravotne postihnutí a kategória obyvateľov v preddôchodkovom a dôchodkovom veku.
- Druhou cieľovou skupinou boli pracovníci knižníc, ktorí na základe projektu mali možnosť získať prehľad o vzdelávacích a informačných potrebách znevýhodnených skupín používateľov.
- Treťou cieľovou skupinou bola používateľská verejnosť Turčianskej knižnice, ktorá prostredníctvom webovej stránky knižnice a propagácie projektu sa dozvedela o aktivitách projektu a prostredníctvom nich aj o dianí v prihraničnom regióne na poľskej strane.
- Vďaka realizácii projektu boli skvalitnené aj služby súvisiace s doplnením knižničného fondu, dobudovaním informačných pracovísk i so zlepšením podmienok na vzdelávanie a sebazvdelávanie v priestoroch knižnice.

Informačná gramotnosť

ako základný predpoklad sociálnej integrácie znevýhodnených. V rámci tejto témy sa uskutočnilo 5 vzdelávacích podujatí v oblasti IT. Podujatie pozostávalo z 2 hodín výučby práce na PC, každého podujatia sa zúčastnilo 6 osôb, celkom bolo preškolených 30 osôb v rámci projektu.

Sumarizácia práce so seniormi v podmienkach Turčianskej knižnice v Martine

• **Práca so seniormi v oblasti služieb:**

- Poskytovanie zvukových kníh
- Donáška kníh do domu
- Zľavy na poplatkoch
- Debarierizácia pracovísk
- Existencia pobočiek

• **Práca so seniormi kultúrno-vzdelávacia a komunitná:**

- Kurzy práce s informačnými technológiami
- Komunitná činnosť pre rôzne skupiny a občianske združenia
- Kultúrno – výchovné a literárne aktivity

Staromestská knižnica Bratislava

- cyklus *Máj čas pre starších ľudí* – seniory z domovov dôchodcov + žiaci zo ZŠ - besedy so zaujímavými osobnosťami, posedenia s kultúrnym programom, výstavy výtvarných prác obyvateľov
 - domov dôchodcov v Starom Meste - *Krásna staroby, staroba v kráse* prednášky o zdravom životnom štýle – v spolupráci so slovenskou Alzheimerovou spoločnosťou (Aby pamäť lepšie pracovala
 - **tréningy pamäti** – Nadácia Memory a Slovenská Alzheimerova spoločnosť
 - **rôzne benefity** – zápisy zdarma, ...
 - **projekt zážitkového čítania** (deti čítajú svojim starým rodičom, rodičom, súrodencom), stieranie medzigeneračných rozdielov,
 - **podpora čítania**, posilnenie a rozvíjanie čitateľských návykov u detí predškolského a školského veku, propagácia rodinného čítania ako základného predpokladu pre formovanie vzťahu ku knihám a k čítaniu
 - **kurzy počítačovej gramotnosti pre seniorov** – Internet a e-mail pre seniorov: 2012 projekt Zelená pre seniorov – 4 kurzy počítačovej gramotnosti Internet a e-mail pre seniorov, 3 tréningy pamäti
- Čo sa na kurzoch počítačovej gramotnosti školí?
-ako chytiť myš, ako upratať plochu, ktorý kláves stlačiť, keď si nevieme poradiť, ako vyčistiť počítač,...

Masarykova veřejná knihovna Vsetín

Tvorivé dielne v knižnici:

Medzigeneračné stretávania pri spoločnom tvorení

1. organizované klubom senioriek Tilia v detskej knižnici Luh predovšetkým počas prázdnin – s čítaním (projekt „Prázdninová knižnica“)

2. manuálne aktivity počas roka -organizované knižnicou v K klube cca 1x mesačne
pedig, maľovanie na kamene, zdobenie tričiek, drôtkovanie, záložky, spracovanie rôznych materiálov, ponuka literatúry k téme, stretávanie sa, kde sa dobre prepájajú generácie, odovzdávajú sa skúsenosti, spomienky, znalosti, zvyky, obyčaje a tradície

– **Valašské Vánoce**

– **Valašské Velikonoce**

– **Valašský Betlém**

– **Tříkrálový karneval**

Turistické vychádzky

dobrovoľnícky tím seniorov pri knižnici pravidelne usporadúva cyklovýjazdy a turistické vychádzky do prírody po okolí

– zúčastňujú sa i deti, vnúčatá

Seniori čítajú deťom

čítanie deťom v materských školách vo Vsetíne, dochádzajú sem dobrovoľníci

– spoločné verejné čítanie v knižnici – zúčastňujú sa triedy ZŠ, SŠ (témy – sviatky či obdobia v roku, dobrodružstvá atď.)

- čítajú seniori dobrovoľníckeho tímu pri knižnici

– čítanie spolku Tilia v detskej knižnici Luh – väčšinou doplnené tvorivou činnosťou (prázdniny)

Tekovská knižnica v Leviciach

Tréningy pamäti a vitality

- pracovníčka knižnice absolvovala kurz v Centre Memory, dvakrát do roka vedie kurzy tréningov pamäti pre seniorov

- význam pre seniorov - sebarealizácia, budovanie zdravého sebavedomia a pozitívne ohlasy aj zo strany rodinných príslušníkov, nadväzovanie a rozvoj medziľudských vzťahov, zvýšenie kvality života

- obrovský úspech tréningov pamäti (televízne noviny, regionálna televízia) zabezpečil knižnici propagáciu, rozšírila sa ponuka KIS, s knižnicou začali častejšie spolupracovať denné centrá, sociálny odbor mesta Levice...

Čo dodať?

Seniori sú pevným pilierom používateľskej základne knižnice, je žiaduce, aby sme im venovali aspoň toľko aktivít, koľko ponúkame našim detským čitateľom. Ak sú deti neposední poslucháči, o to viac sú seniori vnímavejší a vďačnejší za im preukázanú pozornosť.

Ako dobrý nápad, ktorý nie je finančne náročný, sa javí napr. spoločné čítanie seniorov s deťmi, či už v prostredí knižnice alebo domova dôchodcov. Finančne i časovo náročnejšie už sú samozrejme aktivity pre seniorov vyžadujúce odborníka - kurzy informačnej gramotnosti, tréningy pamäti - či cezhraničná spolupráca.

Seniori sa, samozrejme, zúčastňujú bežných podujatí knižníc určených širokej verejnosti, je však potrebné, aby knižnice ponúkali i aktivity šité im na mieru, podľa potrieb a záujmov seniorov, pri zohľadnení ich špecifik.

Vyhlásenie účastníkov konferencie „Knižnice 2012“

Celoslovenská konferencia „Knižnice 2012“, ktorá sa konala 24. a 25. septembra 2012 bola zameraná na hodnotenie plnenia Stratégie rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008 – 2013, špecifikovanie problémov a definovanie nových strategických úloh pre ďalšie obdobie do roku 2020. Organizátorom konferencie bola Slovenská asociácia knižníc a Spolok slovenských knihovníkov v spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou v Martine a Univerzitnou knižnicou v Bratislave. Na konferencii sa zúčastnilo 155 predstaviteľov vedeckých, verejných, akademických a špeciálnych knižníc. Prítomní boli aj zástupcovia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (MK SR) a vyšších územných celkov Košického a Banskobystrického kraja.

Účastníci konferencie sa zhodli, že prijatie súčasnej stratégie bolo pre knižnice veľmi dôležité. Zároveň vítajú iniciatívu Ministerstva kultúry SR pripraviť nový strategický materiál na obdobie rokov 2015 – 2020.

Účastníci konferencie deklarovali cieľ knižníc zabezpečiť pre každého literatúru, ktorú potrebuje, v tradičnej tlačenej alebo elektronickej forme a poskytnúť informácie rýchlo a kvalitne.

V záujme dosiahnutia tohto globálneho cieľa je nevyhnutné:

1. Zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na nákup literatúry v súlade s medzinárodnými štandardmi.
2. Rozšíriť rozsah a zvýšiť kvalitu nových, trendových knižnično-informačných služieb s cieľom dosiahnuť vyšší komfort pre používateľov.
3. Rekodifikovať legislatívne normy ovplyvňujúcich knižničnú činnosť tak, aby boli zohľadnené požiadavky knižníc.
4. Dosiahnuť, aby Slovenská národná knižnica v Martine plnila úlohy v oblasti metodiky a riadenia knižničného systému SR vyplývajúcich z knižničného zákona a zriaďovacej listiny.
5. Zvýšiť spoločenské postavenie a finančné ohodnotenie knihovníckej a informačnej profesie.
6. Dosiahnuť rovnaký štandard priestorového a technického vybavenia knižníc ako v rozvinutých krajinách Európskej únie.

Investície do knižníc sa vyplatia vzhľadom na ich návratnosť v oblasti rozvoja kultúry, vzdelávania, vedy, techniky a celej spoločnosti.

Účastníci konferencie „Knižnice 2012“

Liptovský Ján, 25. september 2012

Kalendárium regionálnych osobností 2013, 1. časť

JANUÁR

Ignác HERTL – matematik, filozof

1. 1. 1703 Skalica 310. v.ýr.
1775 Koszeg (Maďarsko)

Daniel KOPA - redaktor, pedagóg, autor učebníc, pôsobil
v Hlbokom

3. 1. 1838 Radvaň 175. v.ýr.
30. 11. 1920 Modra

Ján DUALSKÝ – cirkevný spisovateľ

6. 1. 1808 Senica 205. v.ýr.
22. 3. 1881 Nitra

Jozef TESLÍK – fotoreportér, pôsobil v Skalici

2. 8. 1916 Sodoměřice
7. 1. 1983 Bratislava 30. v.ýr.

Ján Augustín LAGHOFFER - ľudovýchovný pracovník

9. 1. 1788 Skalica 125. v.ýr.
17. 8. 1836 Holíč

Gejza ZUBEK – verejný činiteľ, kňaz

17. 8. 1885 Senica
9. 1. 1943 Bratislava 70. v.ýr.

Dezider JANDA - herec, režisér

10. 1. 1913 Rohov 100. v.ýr.
8. 12. 1965 Trnava

Juraj BARŠON – cirkevný hodnostár, košický biskup, náboženský spisovateľ

13. 3. 1626 Petrova Ves

11. 1. 1678 Košice 335. v.ýr.

Anton JURIGA /JARINA/ - básnik

14. 1. 1918 Smolinské 95. v.ýr.

4. 12. 1946 Smolinské

Ján DRÁBEK - organista

16. 1. 1838 Borský Mikuláš 175. v.ýr.

1919 USA

Štefan KUBÍK – lekár, hygienik

19. 1. 1920 Radošovce

16. 1. 1978 Číčov 35. v.ýr.

Florián DAMBORÁK – regionálny historik

7. 3. 1915 Gbely

17. 1. 1978 Skalica 35. v.ýr.

Jozef OZÁBAL – pedagóg, spisovateľ

10. 9. 1880 Moravský Svätý Ján

18. 1. 1953 Cífer 60. v.ýr.

Martin BARTOŇ – richtár, dobrovoľník Slov. povstania, popravený v Senici

19. 1. 1799 Čáčov

13. 10. 1848 Senica 165. v.ýr.

Pavol STANKA – náboženský spisovateľ, učiteľ, pôsobil v Skalici

22. 1. 1698 Prešov 315. v.ýr.

30. 4. 1754 Bratislava

Eugen VESNIN (vl. meno Ignác Zelinka) – básnik, redaktor, knihovník

22. 1. 1913 Mokrý Háj 100.výr.

12. 6. 1983 Rím (Taliansko)

Martin ČULEN – národný buditeľ, pedagóg

31. 5. 1823 Brodské 190. výr.

23. 1. 1894 Čaka

Pavol NECKÁŘ – národno-kultúrny pracovník, organizátor

protifašistického odboja, cirkevný hodnostár

24. 1. 1888 Skalica 125. výr.

29. 3. 1975 Skalica

Ján JAMÁRIK – poľnohospodár, šľachtiteľ

18. 8. 1904 Kunov

25. 1. 1978 Bratislava 35. výr.

Matej HÉSEK – kňaz, stredoškolský profesor, náboženský spisovateľ,

regionálny historik

23. 2. 1889 Kúty

26. 1. 1973 Skalica 40. výr.

Ján Martinián KRAJČÍR – náboženský spisovateľ, študoval v Skalici

26. 1. 1888 Plavecký Štvrtok 125. výr.

28. 9. 1968 Plavecký Štvrtok

Ján MOCKO - cirkevný historik, spisovateľ, kňaz, 1. slov. hymnológ

26. 1. 1843 Senica 170. výr.

16. 11. 1911 Senica

Jozef ČERNÝ – univerzitný profesor, právnik

28. 1. 1813 Skalica 200. v.ýr.
12. 8. 1886 Budapešť

Humilis K I A N I Č K A – pedagóg, spisovateľ, študoval v Skalici

2. 8. 1800
31. 1. 1873 Podhradník 140. v.ýr.

FEBRUÁR

Alexander R E H Á K - dermatovenerológ, fotograf

1. 2. 1918 Skalica 95. v.ýr.

Ján M U D R O C H – maliar, učiteľ, iniciátor a zakladateľ VŠVU

v Bratislave

28. 3. 1909 Sotiná
4. 2. 1968 Bratislava 45. v.ýr.

Svetozár K R E S Á K – novinár

6. 2. 1893 Senica 120. v.ýr.
19. 12. 1966 Bratislava

Štefan P I L Á R I K st. – kňaz, spisovateľ, pôsobil v Senici

1615 Očová

8. 2. 1693 Neusalza-Spremberg (Nemecko) 320. v.ýr.

Matej D U F E K – prozaik

15. 2. 1903 Borský Mikuláš 110. v.ýr.
19. 10. 1968 Bratislava

Rudolf A P P E L – regionálny historik, učiteľ

17. 2. 1923 Kopčany 90. v.ýr.

6. 10. 1994 Vyšné Hágy

Jozef B U D A I – cirkevný spisovateľ, pôsobil v Moravskom Svätom Jáne,
Sobotišti, Myjave

19. 2. 1813 Hronec 200. v.ýr.

5. 1. 1892 Estergom (Maďarsko)

Jozef Miloslav H U R B A N – nár. buditeľ, spisovateľ, publicista, kňaz

19. 3. 1817 Beckov

21. 2. 1888 Hlboké 125. v.ýr.

Jozef T E S L Í K – kníhtlačiar, prevzal Škarniclovskú tlačiareň v Skalici

24. 2. 1868 Brno 145. v.ýr.

2. 4. 1928 Skalica

Jakub Koppel R E I C H – náboženský spisovateľ, cirkevný hodnostár,
pôsobil v Sobotišti

24. 2. 1838 Vrbové 175. v.ýr.

22. 9. 1929 Budapešť

Imrich K A R V A Š – národohospodár, právnik, študoval v Skalici

25. 2. 1903 Levice 110. v.ýr.

22. 2. 1981 Bratislava

Štefan L E Š K A – barokový spisovateľ, jazykovedec, historik, učiteľ, základnú
školu navštevoval v Prietrži

21. 10. 1757 Vrbovce

25. 2. 1818 Kiskoros (Maďarsko) 195. v.ýr.

Michal L I C H A R D – novinár, zberateľ ľudových piesní, hudobný skladateľ

25. 2. 1853 Skalica 160. v.ýr.

21. 4. 1935 Užhorod

Jozefína M A R E Č K O V Á – spisovateľka, publicistka, redaktorka

1. 3. 1880 Petrova Ves

25. 2. 1953 Holíč 60. v.ýr.

Jozef Š Á T E K – hudobný pedagóg, historik, prekladateľ, kňaz, publicista

10. 2. 1910 Skalica

25. 2. 1978 Bratislava 35. v.ýr.

M A R E C

Helena S L Á V I K O V Á - R A B A K O V Á – režisérka animovaných filmov

3. 3. 1943 Šaštín

70. v.ýr.

Michal B L A Ž E K – spisovateľ, cirkevný hodnostár

4. 3. 1753 Senica

260. v.ýr.

10. 11. 1827 Jimramov (Česko)

Pavol K U K L I Š – K U N O V S K Ý – spisovateľ, redaktor

31. 3. 1890 Kunov

7. 3. 1943 Etna (USA)

70. v.ýr.

Vítazoslav C I N T U L A – národný buditeľ, spolutvorca Ottovho Veľkého atlasu
zemepisného

7. 3. 1848 Borský Mikuláš

165. v.ýr.

22. 3. 1911 Praha

Vincent M I H A L O V I Č - teológ, vysokoškolský učiteľ, pôsobil

v Šaštíne-Strážoch

8. 3. 1923 Šamorín 90. v.ýr.
10. 1. 1981 Modra

Jozef BRANECKÝ – verejný politický pracovník, rolník

9. 3. 1878 Skalica 135. v.ýr.
17. 10. 1941 Skalica

Jozef HAŠA – poslanec SNR

9. 3. 1888 Skalica 125. v.ýr.
27. 5. 1968 Pezinok

Daniel OKÁLI – básnik, prozaik, kritik, publicista, pôsobil v Skalici

9. 3. 1903 Liptovský Mikuláš 110. v.ýr.
23. 11. 1987 Bratislava

Dušan HATALA – legionár

1. 12. 1893 Prietrž
10. 3. 1918 Doč (Rusko) 95. v.ýr.

Ľudovít NOVOMESKÝ – cirkevný historik, krajský pracovník, redaktor,
kňaz

28. 2. 1861 Senica
13. 3. 1938 Newark N.Y. (USA) 75. v.ýr.

Tomáš CABAN - kňaz, pápežský prelát, pôsobil v Skalici, Gbeloch,
Smolinskom

15. 3. 1888 125. v.ýr.
2. 5. 1944 Bratislava

Štefan PRÍKOPA – krajský pracovník, redaktor

28. 10. 1883 Senica
16. 3. 1938 Chicago (USA) 75. v.ýr.

Cyril G A L L A Y – spisovateľ, prekladateľ, učiteľ, pôsobil v Čáčove

13. 3. 1857 Ratková

18. 3. 1913 Senica 95. v.ýr.

Ľudovít V A L A C H – zakladateľ a prvý predseda Spolku medikov

18. 3. 1893 Skalica

120. v.ýr.

1. 5. 1941 Bratislava

Eva H L A V Á Č O V Á – herečka

20. 3. 1943 Skalica

70. v.ýr.

Ernest R I E G L E R - S K A L I C K Ý – organový virtuóz, hudobný pedagóg

12. 1. 1890 Skalica

20. 3. 1968 Bratislava

45. v.ýr.

Ján Nepomuk P A V E L K A – historik, náboženský spisovateľ, kňaz

5. 11. 1807 Nové Mesto nad Váhom

23. 3. 1878 Petrova Ves

135. v.ýr.

Ľudovít T Y R Š E L – kníhtlačiar, pedagóg

25. 3. 1873 Skalica

140. v.ýr.

17. 10. 1925 Nitra

Ján B E B L A V Ý – kňaz, cirkevný spisovateľ, študoval v Skalici

27. 3. 1898 Vrbovce

115. v.ýr.

10. 4. 1968 Jasenová

Ján D O Š E K – básnik

5. 8. 1908 Smolinské

27. 3. 1978 Nitra

35. v.ýr.

Juraj JURKOVIČ – národný buditeľ, spolupracovník MS

12. 4. 1827 Brezová pod Bradlom

28. 3. 1903 Skalica

110. v.ýr.

Jana SHILLEROVÁ – HORVÁTHOVÁ – výtvarná teoretička

28. 3. 1938 Senica

75. v.ýr.

APRÍL

Juraj PAPÁNEK – barokový spisovateľ

1. 4. 1738 Kuklov

275. v.ýr.

11. 4. 1802 Olasz (Maďarsko)

Jozef TESLÍK - kníhtlačiar, prevzal Škarniclovskú tlačiareň

24. 2. 1868 Brno

2. 4. 1928 Skalica

85. v.ýr.

Dušan FAJNOR – náboženský spisovateľ, cirkevný hodnostár

20. 11. 1876 Senica

9. 4. 1933 Bratislava

80. v.ýr.

Ján BEBLAVÝ – kňaz, cirkevný spisovateľ, študoval v Skalici

27. 3. 1898 Vrbovce

10. 4. 1968 Jasenová

45. v.ýr.

Ján JURIGA – ľud. pracovník, podporovateľ slovenskej literatúry,

študoval v Skalici

21. 7. 1806 Gbely

10. 4. 1888 Ostrihom (Maďarsko)

125. v.ýr.

Jozef Š Č A S N Ý – národný buditeľ, zberateľ slov. literatúry

10. 4. 1813 Borský Mikuláš

200. v.ýr.

1. 12. 1889 Bratislava

František K R I Š T O F - V E S E L Ý – herec, spevák, režisér

12. 4. 1903 Skalica

110. v.ýr.

13. 3. 1977 Bratislava

Eva S T U D E N I Č O V Á – T O M K O V Á – ľudová speváčka

21. 12. 1851 Moravský Svätý Ján

12. 4. 1943 Moravský Svätý Ján

70. v.ýr.

Martin Leo Č E P K A – náboženský spisovateľ

13. 11. 1803 Chropov

13. 4. 1873

140. v.ýr.

Ján A B R A H A M F F Y – náboženský spisovateľ, kňaz

1662 Nové Mesto nad Váhom

16. 4. 1728 Skalica

285. v.ýr.

Adam František K O L L Á R – historik, pedagóg, študoval v Skalici

17. 4. 1718 Techová

295. v.ýr.

10. 7. 1783 Viedeň

Daniel R A P A N T – historik, pedagóg

17. 4. 1897 Holíč

17. 4. 1988 Bratislava

25. v.ýr.

Jozef P O D H R A D S K Ý – spisovateľ, učiteľ

19. 4. 1823 Skalica

190. v.ýr.

13. 11. 1915 Jagodina (Srbsko)

Rudolf MARKOVIČ – kňaz, advokát, politik, pôsobil v Senici

20. 4. 1868 Hrachovo

145. v.ýr.

21. 11. 1934 Nové Mesto nad Váhom

Karol BELOHLÁVEK – novinár, krajan. pracovník, typograf

13. 1. 1886 Holíč

25. 4. 1983 Maitland (USA)

30. v.ýr.

Cyrl KRESÁK – ekonóm, bankový úradník

25. 4. 1863 Dolný Kubín

150. v.ýr.

13. 4. 1945 Senica

František ŠKUTIL – spisovateľ pre deti a mládež, publicista, kraj. prac. v USA

2. 6. 1872 Skalica

26. 4. 1933 Boonton (USA)

80. v.ýr.

M Á J

Martin BRAXATORIS – SLÁDKOVIČOV - národný buditeľ, básnik,
publicista, kňaz

2. 5. 1863 Radvaň

150. v.ýr.

26. 8. 1934 Senica

Létus Stanislav DANIŠOVIČ - stredoškolský profesor, cirkevný historik,
kňaz, pôsobil v Skalici

7. 5. 1898 Boleráz

115. v.ýr.

5. 2. 1975 Trnava

Ján ORGOŇ – lesný hospodár, funkcionár zväzu ochrancov prírody

10. 5. 1923 Borský Peter 90. v.ýr.
22. 2. 1980 Bratislava

Jozef Všeľvad GAJDOŠ - historik, stredoškolský profesor, kňaz,
pôsobil v Skalici

15. 5. 1907 Maňa
11. 5. 1978 Maňa 35. v.ýr.

Július ŠEFRÁNEK - novinár, pedagóg

15. 7. 1906 Skalica
13. 5. 1973 Bratislava 40. v.ýr.

Jozef Emanuel CUBÍNEK – kňaz, stredoškolský profesor, publicista,
pôsobil v Skalici

14. 5. 1913 Oravská Polhora 100. v.ýr.
30. 12. 1965 Svätý Jur

Ján Nepomuk PAPANĚK – národohospodár, autor príručky o poľnohospodárskych strojoch a ich súčiastkach, súčasťou príručky bolo ich názvoslovie v nemeckom, maďarskom a slovenskom jazyku

16. 5. 1838 Moravský Svätý Ján
28. 7. 1915 Bratislava 175. v.ýr.

Miroslav KOVALEVSKÝ – pedagóg, spisovateľ, kňaz, pôsobil v Skalici

21. 5. 1838 Čankov 175. v.ýr.
14. 4. 1916 Ružomberok

Juraj Ľubomil KULÍŠEK – osvetový pracovník, učiteľ, základné školy
navštevoval na Myjave a v Senici

13. 5. 1815 Myjava
24. 5. 1898 Vrbovce 115. v.ýr.

Anna FERIENČÍKOVÁ – bibliografka, knihovníčka

25. 5. 1908 Senica 105. v.ýr.
12. 11. 1978 Bratislava

Juraj JURKOVIČ – fotograf, študoval v Skalici

31. 1. 1904 Brno
25. 5. 1963 Bratislava 50. v.ýr.

Jozef HAŠA – poslanec SNR

9. 3. 1888 Skalica
27. 5. 1968 Pezinok 45. v.ýr.

Július ADAMIŠ – cirkevný historik, kňaz, funkcionár Spolku slov. ovocinárov

28. 5. 1883 Senica 125. v.ýr.
26. 5. 1971 Bratislava

Viktor MATYASOVICH – hudobný skladateľ, divadelný dirigent

28. 5. 1883 Šaštín-Stráže 130. v.ýr.
6. 9. 1960 Praha

Martin ČULEN – kňaz, pedagóg, riaditeľ gymnázia

31. 5. 1823 Brodské 190. v.ýr.
24. 1. 1894 Čaka

JÚN

Ľudovít ČULÍK – kňaz, stredoškolský profesor, osvetový pracovník

5. 4. 1848 Skalica
7. 6. 1913 Stará Turá 100. v.ýr.

Samuel Štefan OSUSKÝ – teológ, historik, filozof, cirkevný hodnostár,

vysokoškolský učiteľ, pôsobil v Senici

7. 6. 1888 Brezová pod Bradlom 125. v.ýr.

14. 11. 1975 Myjava

Martin JURZA - organizátor vojenskej vzbury

(vzbura proti vyslaniu na taliansky front), roľník

13. 12. 1896 Sobotište

10. 6. 1918 Bratislava 95. v.ýr.

Vojtech LUKÁČI – verejný činiteľ, kňaz

10. 6. 1838 Bytča 175. v.ýr.

27. 10. 1881 Borský Svätý Jur

Eugen VESNIN (vl. meno Ignác Zelenka) – básnik, redaktor, knihovník

22. 1. 1913 Mokrý Háj

12. 6. 1983 Rím (Taliansko) 30. v.ýr.

Fridrich DOHNÁNY – stenograf

13. 6. 1843 Sobotište 170. v.ýr.

10. 11. 1909 Bratislava

Ján OLIVA – verejný činiteľ, hospodársky pracovník

14. 6. 1903 Holíč 110. v.ýr.

12. 6. 1982 Praha

Jozef Ľudovít HOLUBY – botanik, etnograf, kňaz, pôsobil v Skalici

25. 3. 1836 Ľubina

15. 6. 1923 Pezinok 90. v.ýr.

Ignác HOZLPEK – náboženský spisovateľ, kňaz

16. 6. 1708 Skalica 305. v.ýr.

14. 7. 1758 Nitra

Karol DUBECKÝ – učiteľ, výskumný pracovník, pôsobil v Gbeloch

18. 6. 1918 Holíč

95. v.ýr.

5. 5. 1965 Bratislava

Štefan HLA VAT Ý – stredoškolský profesor, jazykovedec, kňaz,
pôsobil v Skalici

16. 12. 1876 Sološnica

20. 6. 1923 Bratislava

90. v.ýr.

Pavol MACEK – poslanec, reprezentant Republikovej strany poľnoh.
a maloroľníckeho ľudu

20. 6. 1888 Čáčov

125. v.ýr.

7. 4. 1970 Bratislava

Ján ALBRECHT – ľudovýchovný pracovník, bernolákovec

25. 6. 1763 Unín

250. v.ýr.

14. 9. 1829 Suchá nad Parnou

Emília BOOROVÁ – osvetová pracovníčka, pôsobila v Skalici

27. 7. 1859 Turá Lúka

27. 6. 1948 Modra

65. v.ýr.

Pavol ROSA - esperantista, predseda Slov. zväzu esperantistov

9. 10. 1906 Senica

28. 6. 1988 Bratislava

25. v.ýr.

Ján Krstiteľ P AP Á NEK – kňaz, stredoškolský profesor, básnik

29. 6. 1743 Kuklov

270. v.ýr.

11. 6. 1784 Trnava

Obsah

Úvod	2
Benchmarking v knižniciach	3
Usmernenie k zlučovaniu školských knižníc	9
Kniha Záhoria 2011	12
Senior v knižnici	13
Vyhlásenie účastníkov konferencie <i>Knižnice 2012</i>	16
Kalendárium regionálnych osobností 2013, 1. časť	17

Názov: Metodický list č. 2
Zostavili: Mgr. Júlia Kubíková, Alena Švecová,
Zodp. red.: Mgr. Katarína Soukupová
Vydala: Záhorská knižnica Senica
Rok vyd.: 2012